

मृत्यु (von मन्) m. nach Naish. 3, 15 so v. a. मेधाविन्. पदं पदस्य मृत्यु-
या मर्त्यजिनन् RV. 9, 71, 5.

मृत्युलं beiden Buddhisten eine best. hohe Zahl Vjutr. 180. Mél. asiat. 4, 640.

मृतातर (मत् + उ) n. und तत्त्वं N. eines Tantra Verz. d. Oxf. H.
109, a, 9, 38 (तत्त्वोत्तर v. l.).

1. मत्क (von मत्) adj. mein BHATT. 8, 16.

2. मत्क m. = मत्कुण Wanze ÇABDAM. im ÇKDR.

मत्कुण 1) m. a) Wanze TRIK. 3, 3, 136. H. 1209. an. 3, 218. MED. n.
71. M. 1, 40, 45. Suçr. 4, 103, 14. ऽग्न्य 373, 10. Spr. 301. 1314. Çic. 14,
68. Baile. P. 3, 31, 27, 5, 26, 17. Vgl. मृण्ण. — b) ein bartloser Mann TRIK.
H. an. MED. — c) ein Elephant ohne Fangzähne H. 1219. H. an. MED.
— d) ein Elephant von kleiner Statur H. 1219. — e) Büffel ÇABDARTHAK.
bei WILSON. — f) Kokosnuss H. an. MED. — 2) f. मृा a) pudendum mu-
liebre sine pube ÇABDAR. im ÇKDR. — b) N. pr. eines Flusses VP. 183,
N. 80. — 3) n. Beinhardtisch H. 768; vgl. मङ्गण, मङ्गण.

मत्कुणारि (मत्कुण + मृ) m. Hanf (Wanzenfeind) ÇABDAM. im ÇKDR.

मत्कुणिका (von मत्कुण) f. N. pr. einer der Mütter im Gefolge des
Skanda MBH. 9, 2637. मत्कुलिका ed. Bomb.

मत्कुलिका s. मत्कुणिका.

मत्कृत (मत् + कृत) adj. von mir gethan RV. 2, 28, 9. शाय MBH. 3, 2613.

मत् 1) partic. adj. s. u. 1. मद्. — 2) m. a) Büffel. — b) der indische
Knuckuck. — c) Stechapfel RĀGĀN. im ÇKDR. — d) N. pr. eines Rākshasa
R. 6, 73, 6, 10. — 3) f. मृा a) ein berauschendes Getränk RĀGĀN. im ÇKDR.
— b) ein best. Metrum, 4 Mal — — — — — COLEBR. MISC. ESS.
II. 139 (V, 4). Ind. St. 8, 370. KHANDOM. 24.

मत्क (von मत्) 1) adj. einen kleinen Wahn habend, ein wenig über-
müthig HARIV. 13632. — 2) m. N. pr. eines Brahmanen RĀGĀ-TAR. 6,
339. 347. möglicher Weise ist सुमनोमत्क als ein Name zu fassen.

मत्काल (मत् + काल) m. N. pr. eines Fürsten von Lāṭa DAÇAK. 24, 4.

मत्काशिनी (मत् + का) adj. f. wie berauscht erscheinend, von rei-
zenden Frauen gebraucht, insbes. in der Andro AK. 2, 6, 4, 4. HALĀJ. 2,
334. MBH. 1, 6354. 3, 17118. HARIV. 9964. R. 5, 18, 37. 6, 7, 48. DAÇAK. 101,
1. ऽकासिनी BHAR. zu AK. ÇKDR.

मत्काश m. Elephant ÇABDAM. im ÇKDR.

मत्गामिनी (मत् + गा) adj. f. wie berauscht einherschreitend, von
reizenden Frauen gebraucht H. 307, Sch.

मत्नाग (मत् + नाग) m. 1) ein brünstiger Elephant. — 2) N. pr. eines
Autors HALL in der Einl. zu VĀSAY. 46.

मत्मयूर (मत् + म) 1) m. ein freudetrunkener Pfau Ind. St. 8, 383.
KHANDOM. 37. — 2) n. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — —
— — COLEBR. MISC. ESS. II, 161 (VIII, 3). Ind. St. 8, 383. KHANDOM. 37.

मत्मयूरक (wie eben) adj. sich wie ein ausgelassener Pfau betragend;
m. Bez. eines Kriegerstammes: तत्र पुद्गं मद्भासीचक्रीर्मत्तमयूरकैः MBH.
2, 1187. मत्तमयूरसैः तत्रियैः Schol. Vgl. LASSEN in Z. f. d. K. d. M. 3,
183. 188. fg.

मत्तमातङ्गलीलाकर (मत्त - मा - लीला + 1. कर) ein best. Metrum
COLEBR. MISC. ESS. II, 164.

मत्तर compar. von मत् P. 7, 2, 98, Sch.

V. Theil.

मत्तवारण (मत्त + वा) 1) m. ein brünstiger Elephant H. an. 5, 14. fg.
MED. n. 114. — 2) m. n. ein um das Haus eines Vornehmen gezogenes
Gitter oder eine solche Hecke (Abwehr gegen Betrunkene oder brünstige
Elephanten); = मृपाश्रय H. 1012. H. an. HALĀJ. 2, 334. = प्रासादवी-
थीनां कुण्डवृत्तवृत्तिः MED. = प्रासादवीथीवरण (विथी godr.) H. an.
Thürmchen, Pavillon; = निर्यूह VAI. bei MALLIN. zu Çic. 3, 35. मृम्व-
कायाद्येत्ये ऽसौ मत्तवारणमाश्रितः ÇATR. 2, 200. — 3) n. gestampfte Be-
teihnüsse ÇABDAM. im ÇKDR.

मत्तविलासिनी (मत्त + वि) f. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — —
— — — — — Ind. St. 8, 401.

मत्तस (von मत्) adv. abl. = मत् von mir u. s. w. AV. 6, 20, 1. Asuṭiv.
2, 10. शरणमिच्छति R. 1, 62, 10. सलिलमाम्रपुः 19. मृम्वद्वयं गृह्णाण N.
20, 21. MBH. 3, 11931. यावन्मत्तो ऽभिकाङ्क्षति R. GORR. 2, 32, 18. तो कवी
मृणु KATHĀS. 2, 25. पुत्रं जनयिष्यति R. 1, 46, 6. नायं मत्तो जीवितुमर्हति
MBH. 3, 15783. मत्तो न दोषमाशङ्के (so die ed. Bomb.) R. 2, 90, 15. परम्
RAGH. 1, 66.

मत्तक्रीडा (मत्त + मृा) f. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — —
— — — — — (auch mit Casur nach der 3ten Kürze) COLEBR.
MISC. ESS. II. 163 (XVIII, 2). Ind. St. 8, 402. KHANDOM. 117.

मत्तलम्ब (मत्त + मृा) m. Gitter oder Hecke um das Haus eines Vor-
nehmen H. 1012.

मत्तभगमना (मत्त - भ + गमन) adj. f. den Gang eines brünstigen Ele-
phanten habend H. 306.

मत्तभिविक्रीडित (मत्त - भ + वि) n. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — —
— — — — — Ind. St. 8, 400.

मत्त्य n. 1) Egge oder Walze: यदा वै मत्त्यमेवं यज्ञस्य विष्णुः AIR. BR. 3,
38. यज्ञादिव प्रभिन्नाय मत्त्यमन्त्रवास्याति शास्त्रैः er wendet die Egge (die
Walze) an bei dem (durch den Pflug) aufgerissenen Opfer (resp. Feld)
zur Befriedigung (d. i. gleichsam zur Schliessung der Wunden) TS. 6,
6, 3, 4. KĀTH. 29, 4. — 2) Kolben (viell. mit Zähnen): तृणैर्द्वान्मत्त्यं भव-
स्य AV. 8, 8, 11. मा नो ऽभि स्त्रा मत्त्यं देवदेतिम् 11, 2, 19. — 3) das Eggen
oder Walzen (समीकृते) H. 892. WILSON und ÇKDR. identificiren dieses
Wort fälschlich mit dem vorangehenden Artikel वण्ड Griff einer St-
chel. — Vgl. मतीकर, मदि und मदिका. Nach P. 4, 4, 97 (vgl. 6, 1, 213)
ist मत्त्य = मतस्य (= ज्ञानस्य Schol.) कारणम्; nach WILSON the means
of acquiring knowledge; the exercise or application of knowledge. Am
Ende eines comp. (von मति); s. ऐक, विचित्र.

मत्स m. = मत्स्य Fisch UNĀDIS. im ÇKDR. König der Matsja MBH.
4, 145 (मत्स्य ed. Bomb.). मत्सी s. u. मत्स्य.

मत्सखि (मत् + स) m. mein Genosse oder Freund RV. 10, 86, 1.

मत्सगण्ट m. ein best. Fischgericht ÇABDAR. im ÇKDR. ऽगण्ट WILSON
nach dors. Aut. — Vgl. मत्स्यगण्ट.

मत्सर (von 1. मद्) UNĀDIS. 3, 73. 1) adj. a) ergötzend, erheitend, be-
rauschend: इन्द्रवः RV. 1, 14, 4, 13, 1. सोमासः 137, 1. 9, 13, 8. मर्दः 1, 173,
1. 2. 2, 41, 14. मृन्धासि 7, 73, 4. 9, 17, 3. 21, 1. 26, 6. 27, 5. 30, 6. 107, 14.
10, 30, 9. subst. Ergötzer so v. a. Soma 6, 17, 4. 9, 46, 4. 69, 6. AV. 4, 23, 6. — b)
selbstüchzig, eigennützig; neidisch, missgünstig AK. 3, 4, 25, 174. H. an.
3, 586. MED. r. 194. VIÇVA bei UśĀVAL. R. 3, 33, 65. Spr. 2226. ऽमनस् 1186,